

Åpen barnehage Fredrikstad

ÅRSPLAN ÅPEN BARNEHAGE FREDRIKSTAD 2025/2026

BARNAS STASJON FREDRIKSTAD

FRESKOVEIEN 1

1605 FREDRIKSTAD

TELEFON 69 31 48 66

www.barnasstasjon.no/fredrikstad

Innholdsfortegnelse

Åpen barnehage	s. 3
Rammeplan og fagområder	s. 4
Lekens egenverdi og muligheter	s. 8
Barnehagen som inkluderingsarena	s.10
Barnehagen som pedagogisk virksomhet	s.11

Åpen barnehage

Åpen barnehage er et gratis tilbud til ALLE barn i førskolealder uten annet pedagogisk tilbud.

Det er ingen påmelding, og foreldre eller andre omsorgspersoner, sammen med sine barn, kan benytte barnehagen hvor ofte og hvor lenge de vil innenfor åpningstiden. Foreldrene har selv ansvar for barnet sitt.

Åpen barnehage er et sted man kan leke og utvikle seg sammen med andre barn og voksne, utveksle erfaringer og drøfte hverdagslige gleder og utfordringer.

Åpen barnehage eies av Stiftelsen Blå Kors Fredrikstad og er godkjent av Fredrikstad kommune. Den mottar driftstilskudd fra kommunen.

Åpen barnehage er en miljøfyrtårnsertifisert virksomhet. Det betyr at barnehagen jobber systematisk for å redusere sitt miljøavtrykk og lære barna miljøvern, natur og bærekraftig utvikling.

Rammeplan

Rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens verdigrunnlag, innhold og oppgaver. Barnehagens innhold skal bygge på et helhetlig læringssyn, hvor omsorg, lek, læring og danning er sentrale deler og skal ses i sammenheng. I tillegg er sosial og språklig kompetanse og syv fagområder viktige deler av barnehagens læringsmiljø.

Fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. (Rammeplan, 2017)

- **Kommunikasjon, språk og tekst**

«Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid. Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling. Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening».

I åpen barnehage har vi et stimulerende innemiljø som bidrar til utvikling av språkforståelse og språkkompetanse. Tall, bokstaver og bilder preger veggene og lekekasser. Bøker står tilgjengelig i barnas høyde. Vi har samlingsstund med eventyr, sang, rim, regler og konkreter. Vi bruker språket til å uttrykke følelser, skape relasjoner og deltakelse i lek. Tidlig og god språkstimulering er viktig for å gi barna et redskap for å forstå, uttrykke seg, delta aktivt i et fellesskap og lære.

- **Kropp, bevegelse, mat og helse**

«Vaner og handlingsmønstre tar form allerede fra tidlig alder. Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut. Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger.

Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser.

Gjennom arbeid med fagområdet skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse».

I åpen barnehage er vi opptatt av at måltidet er en sosial arena. Ansatte er rollemodeller for barn og foreldre. Her utvikler vi sosial og språklig kompetanse og legger gode vaner for måltidet. Vi ønsker derfor å bruke god tid og legger vekt på å inkludere alle i samtalen rundt bordet. Vi jobber kontinuerlig med å etablere gode vaner for hygiene og håndvask. Lunsj og fruktmåltidet i åpen barnehage er gratis og sikrer at alle brukerne får like muligheter uansett økonomi. Det er også med på å skape mindre forskjeller ved måltidet, samt at det styrker sunne matvaner og bidrar til god helse på sikt.

Vi ønsker gjennom relasjoner med barna at de skal bli trygge på egen kropp, få en positiv oppfatning av seg selv og bli kjent med egne følelser. Det er også viktig å sette grenser for egen kropp og respektere andres grenser.

- **Kunst, kultur og kreativitet**

«Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid. I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforskning, fordypning og progresjon. Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk. Barnehagen skal legge til rette for samhørighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk».

I åpen barnehage legger vi til rette for, og tilpasser tilbudet vårt etter de som til enhver tid besøker oss. Vi tilbyr sangsamling, musikk, bevegelseslek, kreativitet og erfaringer innenfor ulike formingsmateriell.

- **Natur, miljø og teknologi**

«Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling. Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider».

Hos oss i åpen barnehage har vi et uteområde med ulike typer bær, blomster og andre vekster. Barna erfarer og er delaktige i vanning og utforsking av naturen, årstider og dyr/insekter.

Basert på tidligere erfaringer av vår brukergruppe, vil alderen på barna som besøker oss være ca. 0-2 år. Teknologi for de aller yngste kan forstås som muligheten til å utforske og sanse hvordan ting fungerer. Lekeredsaker som stimulerer til årsak-virkning-tenking og motorikk. Lys- og lydleker som viser at handling fører til en reaksjon er eksempel på hvordan teknologi kan introduseres på en trygg og utviklingsstøttende måte for denne aldersgruppen.

- **Antall, rom og form**

«Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende. Fagområdet omfatter lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling. Det handler også om å stille spørsmål, resonnere, argumentere og søke løsninger».

Gjennom lek og utforskning av mønster og figurer, introduserer vi barna for matematisk tenkning og konstruksjonsteknikker. Dette gjør vi ved å tilby sanger, rim og regler, puslespill, konstruksjonslek som togbane og duplo.

- **Etikk, religion og filosofi**

«Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger. Fagområdet retter særlig oppmerksomhet mot barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag i et samfunn preget av livssynsmangfold. Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett. Gjennom å samtale om og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål skal barn få anledning til selv å formulere spørsmål, lytte til andre, reflektere og finne svar. Slik skal barnehagen bidra til å legge grunnlag for kritisk tenkning og dømmekraft».

Dette fagområdet skal bidra til at alle barn får mulighet til å utvikle grunnleggende verdier som respekt, empati, toleranse, fellesskap og nysgjerrighet. For de minste barna skjer dette gjennom hverdagssituasjoner, lek, tilstedeværelse og støtte fra trygge voksne.

Vi markerer høytider/merkedager, samt lærer om egen og hverandres kultur.

- **Nærmiljø og samfunn**

«Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden. Barnehagen skal bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet. Kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer er en del av fagområdet. Gjennom lek og varierte aktiviteter skal barna få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere og få begynnende kjennskap til menneskerettighetene».

Å jobbe med nærmiljø og samfunn med de yngste barna, handler om å skape trygge og nære relasjoner, gi sanseerfaringer og legge grunnlaget for barnets første møte med verden utenfor hjemmet.

Uteområdet i åpen barnehage innbyr til lek med sandkasse/gressplen og ulike lekeapparater. Brattliparken, Domkirkeparken og Gamlebyen ligger i vårt nærmiljø og er lett tilgjengelige dersom vi arrangerer tur.

Lekens egenverdi og muligheter

Vi ønsker at barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. I åpen barnehage tilrettelegger vi for og synliggjør verdien av at barna gjør disse erfaringene sammen med sine foreldre/foresatte.

- **Omsorg**

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utviklingen av empati og nestekjærlighet.

Vi som jobber i åpen barnehage, skal sørge for at barnehagen er et trygt og godt sted å komme til for barna. Ved å skape trygghet legger vi også til rette for lek, læring og utforskning. Vi støtter foresatte i foreldre/barn-relasjonen, og tilbyr samtaler og veiledning ved behov, og ved å være gode rollemodeller. Vi anerkjenner barns følelser, og gir støtte og hjelp til selvregulering når de trenger det.

- **Lek**

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes.

Barna har tilgang til et bredt utvalg av leker og utstyr og vi voksne følger barnas initiativ i leken. Vi er bevisst rommets betydning for barnas lek. Vi gjør klart rommet ved å sette frem leker og bøker slik at rommet inviterer til lek og utforskning. Vi bidrar til å fremme nysgjerrighet og læreglede igjennom å ta aktiv del av barnas utforskning.

- **Danning**

Med danning i barnehagen skal vi støtte barnas utvikling av egen identitet og bidra til at barna utvikler positiv selvfølelse.

Vi legger til rette for at åpen barnehage skal være en arena hvor barna får mulighet til å utvikle seg og erfare sammen med andre barn. Vi som jobber i åpen barnehage, er deltagende i barnas lek, og støtter foreldre og barn i ulike situasjoner i hverdagen.

- **Læring**

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barn lærer gjennom lek. Vi er bevisst sammenhengen mellom lek og læring, og vi er derfor opptatt av barnas lek og vår deltagelse og støtte i denne leken. Vi i åpen barnehage, skal tilby barna et stimulerende miljø som inviterer til utforskning og lek. Vi samtaler med foreldre om viktigheten av at barn får leke og utforske, og at vi følger deres initiativ.

- **Livsmestring og helse**

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen.

Barnehagen som inkluderingsarena

Barnehagen er en viktig arena for barn og familier med tverrkulturell bakgrunn. Inkludering er en kontinuerlig prosess, hvor vi skaper et fellesskap der mangfold betraktes som naturlig og utviklende. Vi vil legge vekt på det vi har felles, samtidig utvise respekt og toleranse for det som er forskjellig. I åpen barnehage er det som i hovedsak binder oss sammen, det at vi er foreldre. Foreldrestøtte og foreldrekompetanse står derfor naturlig i fokus, i tillegg til at vi er en pedagogisk institusjon. Ansatte i åpen barnehage er COS-P sertifiserte, og opptatt av å støtte og styrke omsorgspersoner i samspill med barna med utgangspunkt i denne teorien. COS-P, også kalt «trygghetssirkelen», er et forskningsbasert foreldreveiledningsprogram som bygger på utviklingspsykologi og utviklingsteori.

Resosialisering betyr å sosialiseres på nytt, i en ny rolle, nytt miljø eller i en ny kultur. Man tilegner seg nye verdier og ferdigheter som ofte må til for å fungere tilfredsstillende i det nye miljøet eller rollen. Det å bli foreldre i seg selv krever at man går inn i en ny rolle. Vi ønsker å ha et miljø hos oss der det er trygt og utviklende, å bli kjent med alt som er nytt og annerledes i foreldrerollen og med tanke på å tilegne seg en ny kultur.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

- **Progresjon**

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Dette utvikles over tid og ved stabile relasjoner. I åpen barnehage, hvor vi ikke har faste barnegrupper, blir vårt fokus å motivere foreldrene til å benytte seg av tilbudet jevnlig.

- **Medvirkning**

Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Vi skal planlegge og gjennomføre lek og aktiviteter med tanke på barnas egne ønsker og behov. Barnas medvirkning må i åpen barnehage sees i lys av foreldrenes og omsorgspersonenes tilstedeværelse. Vi skal være en lyttende arena hvor foreldrene skal kunne komme og samtale om barn og barns utvikling.

- **Vurdering og evaluering**

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. I tillegg gjennomfører vi årlig brukerundersøkelse der foreldrene gir sin tilbakemelding til oss. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet kan gi personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring. I åpen barnehage lager vi månedsplaner og

halvårshjul. Planene evalueres hver måned/halvår. Personalet har løpende evaluering gjennom daglig kontakt med brukergruppen.